

สภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา

Problems in Budget Management of Local Administrative Organizations in Songkhla Province

วสันต์ กาญจนมุกดา¹ ยงยุทธ รัตนสุวรรณ^{2*} พัชรทิศา นวลละออง² ศรีณยา อิศรรักษ์²
โชติญาณ หิตะพงษ์² ฉันทิชา บัวศรี² เสาวลักษณ์ จันทรประสิทธิ์² ศิรดา นวลประดิษฐ์¹ และวิทยา ขาวขจร³
Wasan Kanchanamukda¹ Yongyuth Rattanasuwan^{2*} Patcharatita Nuanlaong² Saranya Itsararuk²
Chotiya Hitapong² Chanticha Buasri² Saowalak Chanprasit² Sirada Nuanpradit¹ and
Witaya Khaokhajorn³

วันที่รับบทความ : 18/04/2567
วันแก้ไขบทความ : 19/06/2567
วันที่ตอบรับบทความ : 30/07/2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหา เปรียบเทียบสภาพปัญหาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา จากกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา ประกอบด้วยคณะผู้บริหาร ปลัด สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 106 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทดสอบที และค่าทดสอบเอฟ

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา ในภาพรวมมีปัญหาการบริหารงบประมาณในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลาจำแนกตามเพศ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรภายในและภายนอกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการ โดยจัดทำเป็นคู่มือ มีการซักซ้อมแนวทางปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรนำนโยบายทุกระดับมาเป็นทิศทาง แนวทาง การจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครอบคลุมภารกิจและอำนาจหน้าที่ รวมทั้งให้มีกลไกในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: สภาพปัญหา การบริหารงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพัทลุง

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
Assistant Professor Dr., Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University
² อาจารย์, คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ
Lecturer, Faculty of Economics and Business Administration, Thaksin University
³ อาจารย์, วิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ
Lecturer, Management for Development College, Thaksin University
* Corresponding author: E-mail address: yongyuth@tsu.ac.th

Abstract

This study compares the situation of problems caused by personal factors and the administrative relationships of local government organizations in the Songkhla province with a sample group of offenders involved in the budget process of local governance organizations with administrative status in the province and municipalities in the Songkhla province, consisting of a board of directors, board members, local councillors, and 106 employees. The statistics used include percentages, mathematical averages, standard deviations, T-test and F-test values.

The results of the research showed that local government budget management in Songkhla province generally had medium-level budget management problems. The results compared the gender, educational level, work experience, and overall and departmental positions of local government organizations. Staff within and outside the local government, as well as members of the local council, should encourage this while possessing knowledge of regulations, mandates, manuals, guidelines, guidance, and proper implementation of departmental administration. Precision, policy implementation, policy orientation at all levels, direction, budgeting of the administrative department, and coverage of mandates and powers. Including having a mechanism for supervising, monitoring, and inspecting efficient budget management.

Keyword: Problem Conditions, Budget Management, Local Government Organizations, Phatthalung Province

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้พูดถึงการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ใน หมวดที่ 14 ในมาตรา 249 ภายใต้บังคับมาตรา 1 ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ จำนวนและความหนาแน่นของประชากร และพื้นที่ ที่ต้องรับผิดชอบ ประกอบกันมาตรา 250 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนใน

ท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน ในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้ เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการใด ๆ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้อง กับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามวรรคสี่ และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบัญญัติ เกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวกับ หน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย (Royal Gazette, 2017) งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่หน่วยงานรัฐรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องใช้เพื่อการ วางแผน และบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพการวางแผนงบประมาณมีบทบาทสำคัญใน การวางแผนและควบคุม การวางแผนต้องมีจุดประสงค์และจำเป็นต้องบรรลุเป้าหมาย งบประมาณเป็น สิ่งสำคัญในการดำเนินงานและเป็นทั้งปัจจัยสำคัญในด้านการเงินและด้านกายภาพ การวางแผน งบประมาณ เมื่อนำมาใช้จะเป็นกลยุทธ์ที่ดีที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปด้วยดีและบรรลุเป้าหมาย ในการจัดทำงบประมาณจะให้ผลดีแก่หน่วยงานในแง่ของการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและ ก่อให้เกิดผลกำไรแก่หน่วยงานมากที่สุดย่อมขึ้นกับหน่วยงานที่เป็นผู้จัดทำงบประมาณ และเป็นผู้ ปฏิบัติตามงบประมาณนั้น ๆ โดยตรง ถ้าหน่วยงานที่จัดทำงบประมาณจัดทำงบประมาณที่คลาดเคลื่อน จากข้อเท็จจริงมากจะทำให้ยากที่จะผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการ และยังก่อให้เกิดปัญหาในทาง ปฏิบัติแก่หน่วยงานเจ้าของงบประมาณเองด้วยที่ไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามงบประมาณได้ หรือถ้า งบประมาณนั้น ๆ หย่อนเกินไปก็ไม่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการปฏิบัติงานอย่างได้ผล อีกทั้งยังไม่สามารถนำไปเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการควบคุมกำไรของกิจการในอนาคต ได้ประกอบกับส่วนใหญ่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักจะมีปัญหาและอุปสรรคทุกขั้นตอนโดยเฉพาะ อย่างยิ่งขั้นตอนในการบริหารงบประมาณและการควบคุมงบประมาณ ปัญหาการบริหารงบประมาณ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของพื้นที่เป็นหลัก ขาดการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่องผู้ปฏิบัติงานยัง ขาดความชำนาญ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญในการปรับปรุงวิธีการงบประมาณ วิเคราะห์ การบริหาร งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะส่งผลในการพัฒนาเขตท้องถิ่นให้เติบโตและยั่งยืน และ สร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในเขตนั่นๆ การใช้งบประมาณในทางที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เกิดผลที่ดีต่อทุกภาคส่วนใน เขตท้องถิ่น โดยกระบวนการงบประมาณจะต้องสร้างเป้าหมายที่เสริมการวางแผนและการควบคุม (Anessi-Pessina & Sicilia, 2015; Di Francesco, 2016; Hansen & Van der Stede, 2004) จังหวัด สงขลาเป็นจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสูงที่สุดในภาคใต้ มีขนาดผลิตภัณฑ์มวลรวม 5,717,367.11 ล้านบาท จากทั้งหมด 10,338,847.34 ล้านบาท (NESDC, 2020) จำเป็นที่ต้องอาศัย งบประมาณจากภาครัฐมาขับเคลื่อน โดยแหล่งงบประมาณที่สำคัญมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าขึ้น “เงินงบประมาณ” ถือเป็นปัจจัยสำคัญ (Phonkanung & Jaroenjitt, 2019) ทั้งนี้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากรายได้ที่จัดเก็บเอง รวมทั้ง เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ดังนั้น การบริหารงบประมาณจึงต้องคำนึงถึงความคุ้มค่า ความโปร่งใส และ ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Chansorn, 2019) อีกทั้งการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและต้องอาศัย

ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และประชาชน เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง (Ngernklay, 2020) ประกอบกับจังหวัดสงขลามีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานะเป็นองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด และเทศบาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 49 องค์กร เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศจำนวน 2,545 องค์กร (POLA, 2023) และเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ใน ปีงบประมาณ 2566 สูงที่สุดในเขตพื้นที่ภาคใต้ของไทย ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา สุราษฎร์ธานี และกระบี่ เป็นจำนวน 2,145.63 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 38.45 จาก จำนวน 5,579.25 ล้านบาท จากรายงานการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2666 (LIRRT, 2023)

จากงานวิจัยที่ผ่านมาที่ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พบว่าสภาพปัญหาหลักในการบริหารงบประมาณ ได้แก่ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านงบประมาณ การขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ความล่าช้า ในกระบวนการบริหารงบประมาณ และการขาดประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ จึงเป็นที่มาใน การทำวิจัยเพื่อให้ทราบสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จังหวัดสงขลา ตั้งแต่กระบวนการบริหารงบประมาณ การจัดทำงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ การ ควบคุมงบประมาณ และการตรวจสอบงบประมาณ เพื่อนำไปสู่แนวทางการบริหารงบประมาณที่มี ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่กำหนดของหน่วยงานที่ตรวจสอบหรือ กำกับ รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้สภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลาจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งของคณะ ผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่น

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และได้พิจารณาเลือกแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการทำวิจัย ประกอบด้วย โดย แนวคิดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนวคิดเกี่ยวกับงบประมาณ Singhaphan (2010) โดยทั่วไปการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครอง ซึ่งมีกำหนดขอบเขตพื้นที่ไว้แน่ชัด มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีโครงสร้างสถาบันรองรับ มีอำนาจและหน้าที่ กำหนดไว้ทั้ง โดยกว้างหรือโดยบทบัญญัติเฉพาะ รวมทั้งมีความเป็นเอกเทศหรือความเป็นอิสระทาง การเงิน และอื่น ๆ ในระดับหนึ่ง Tanchai (2004) การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาล กลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตาม กฎหมาย มีพื้นที่และประชากรเป็นของตนเอง ประการสำคัญขององค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระใน การปฏิบัติอย่างเหมาะสมการมอบอำนาจจากส่วนกลางมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้า มามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะ

เป็นการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ตัดสินใจ การตรวจสอบการทำงานและร่วมรับบริการสาธารณะต่าง ๆ แม้ว่าการปกครองท้องถิ่นจะมีอิสระในการดำเนินงานแต่ยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งแยกออกจากการบริหารราชการส่วนกลาง มีอำนาจหน้าที่เฉพาะ และมีทรัพยากรเป็นของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ทรัพย์สินงบประมาณ โดยผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง และยินยอมให้ประชาชนมีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาและการตรวจสอบ Boriharn (2012) การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่าง ๆ จากรัฐ ซึ่งก่อตั้ง โดยกฎหมาย และมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะทำกิจการในท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นการลดภาระของรัฐบาล และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง มีสิทธิมีเสียงทางการเมือง มีอิสระในการตัดสินใจ มีการวางแผนพัฒนา ได้รู้ถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาและการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยที่รัฐบาลคอยให้ความช่วยเหลือ

งบประมาณมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติอยู่หลายประการรัฐบาลสามารถนำเอางบประมาณแผ่นดินมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารประเทศให้เจริญก้าวหน้า และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน (Satphanroj, 1996) งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง แผนงานหรืองานสำหรับประมาณการด้านรายรับ และรายจ่ายแสดงในรูปตัวเลข จำนวนเงิน การตั้งงบประมาณคือการแสดงแผนดำเนินงานออกเป็นตัวเลข จำนวนเงิน โดยกำหนดระยะเวลาเป็นปีงบประมาณ หมายถึงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่งถึง วันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ภายใต้กระแสของการปฏิรูปการเมืองหน้าที่สำคัญของเทศบาลที่สำคัญ คือการจัดการและการบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการในด้าน ต่าง ๆ ของประชาชนในท้องถิ่น เช่น การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพื่อความสะอาด ระเบียบร้อยของท้องถิ่น การบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันโรคติดต่อ การวิจัย การรักษาความปลอดภัย การสร้าง และบำรุงรักษาถนน เพื่อความสะดวกในการคมนาคม สวนสาธารณะเพื่อการนันทนาการ เป็นต้น ในการจัดให้มีบริการสาธารณะดังกล่าวเทศบาลจำเป็นต้องมีงบประมาณในการดำเนินการ ดังนั้นรัฐบาลของแต่ละประเทศจึงได้มีการกระจายอำนาจทางการคลังไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการเกี่ยวกับรายได้และการกำหนดแนวทางการใช้จ่ายของตนทั้งนี้เป็นหลักประกันว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะสามารถจัดหาบริการสาธารณะมาตอบสนองต่อความต้องการของ ประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท้องถิ่นอาจมีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับการจัดทำบริการสาธารณะ ดังนั้นความช่วยเหลือจากรัฐบาลในรูปเงินอุดหนุนยังมีความจำเป็นแต่ถ้าท้องถิ่นพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐมากเกินไปอาจส่งผลให้รัฐบาลสามารถควบคุมท้องถิ่นไปในทิศทางที่ต้องการ การบริหารงบประมาณเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติโดยฝ่ายบริหารจะต้องดำเนินงานและใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ และภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับการจัดให้มีระบบบัญชี บันทึกรายรับรายจ่าย และการจัดทำรายการใช้จ่ายสำหรับฝ่ายนิติบัญญัติจะตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของฝ่ายบริหารว่าได้ใช้จ่ายเป็นไปตามที่ได้อนุมัติงบประมาณหรือไม่ การบริหารงานงบประมาณถือเป็นขั้นตอนแรกและจะสามารถจัดทำได้ จำเป็นต้องทราบจำนวนเงินที่มีอยู่หรือทราบถึงรายรับในประมาณการปี Thongtua (2014) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าปัญหาการบริหารงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีปัญหาในการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยปัญหาในการบริหารงบประมาณสูงที่สุด คือ ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ Atiya et al. (2017) พบว่าการบริหารงบประมาณมุ่งผลสัมฤทธิ์ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอถ้ำ จังหวัดลำพูน อยู่ในระดับปาน

กลาง Kanthawong (2018) ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประสบปัญหาด้านบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามประเมินผล Sukprasong (2021) ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีปัญหาด้านบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำงบประมาณ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามประเมินผลยังไม่เป็นระบบ Chanthoraj (2019) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัญหาสำคัญในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวทางแก้ไข คือ ควรเพิ่มการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล พัฒนาบุคลากร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยงานวิจัยส่วนใหญ่พบปัญหาด้านบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ การจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามประเมินผลยังไม่เป็นระบบและขาดความโปร่งใส Ketkaew (2020) ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมาประสบปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ขาดการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น และขาดการติดตามประเมินผลที่เป็นระบบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสรุปผลได้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

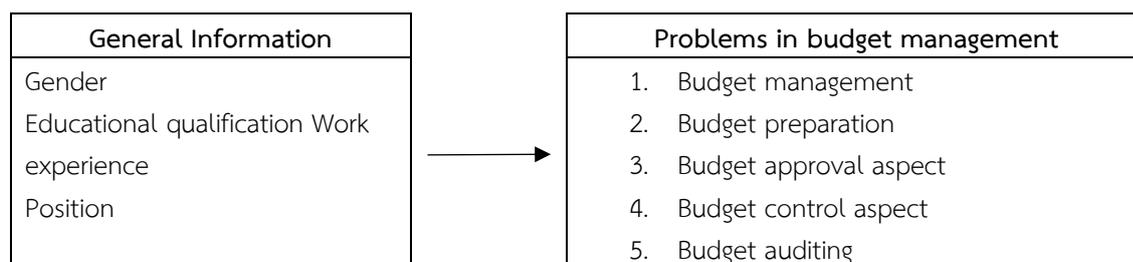

Figure 1 Research Conceptual Framework

สมมติฐานการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกัน สภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีการศึกษา

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 49 องค์กร ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล (POLA, 2023)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลในพื้นที่จังหวัดสงขลา จำนวน 4 องค์กร ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 องค์กร เทศบาลนคร จำนวน 1 องค์กร เทศบาลเมือง จำนวน 1 องค์กร และเทศบาลตำบล จำนวน 1 องค์กร กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา รวมจำนวน 106 คน Yamane (1973) ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .10 ประกอบด้วย สมาชิกสภาท้องถิ่นจำนวน 90 คน และคณะผู้บริหารจำนวน 16 คน แบ่งเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 10 คน เทศบาลนคร จำนวน 11 คน เทศบาลเมือง จำนวน 29 คน และเทศบาลตำบล จำนวน 56 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา ซึ่งสร้างขึ้นจากหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่ศึกษาจากหนังสือเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา และส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยพัฒนาปรับปรุงแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญทางการบัญชีจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ค่า IOC ของแบบสอบถามรายข้อทุกข้อมีค่า IOC ระหว่าง 0.67–1.00 ซึ่งมากกว่าหรือเท่ากับ 0.67 แสดงว่าใช้ได้แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อนำมาหาค่าความเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.952 โดยค่าที่ยอมรับได้คือ 0.7 ขึ้นไป (Taber, 2018)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 ส่วนที่ 3 และส่วนที่ 3 วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อประมวลผลหาค่าทางสถิติให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ในลักษณะข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation S.D.) ค่าสถิติเปรียบเทียบได้ ค่า t-Test และค่า F-Test

ผลการศึกษา

Table 1 Shows the Amount and Percentage of General Information.

General Information	(N= 106)	
	Number (People)	Percentage
Gender		
Male	76	71.7
Female	30	28.3
Educational qualification		
Under bachelor's degree	36	34.0
Bachelor's degree	50	47.2
Postgraduate	20	18.9
Work experience		
Under 5 years	65	61.3
5-10 years	13	12.3
More than 10 years	28	26.4
Position		
Local council members	90	84.9
Executives	16	15.1

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา ส่วนมากเป็นเพศชายจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 71.7 มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 และมีตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 84.9

Table 2 Shows Level of Problems in Budget Management of Local Government Organizations in Songkhla Province Categorized into Items and an Overview of Budget Management.

Problems in budget management	$\bar{X}$	S.D.	Level of opinion
Budget management	2.93	.795	Moderate
1. Budget disbursement is consistent with approved expenditures.	2.92	.932	Moderate
2. Budget management is worthwhile and economical.	2.89	.955	Moderate
3. Transfer and modification Changes to the budget statement are appropriate and economical.	2.94	.993	Moderate
4. Budget disbursement according to regulations/according to strictly specified spending plans.	3.01	1.023	Moderate
5. Preparing the procurement plan according to the plan.	2.95	1.072	Moderate

6. Budget spending is consistent with local development plans.	2.87	.992	Moderate
7. Surveying the needs of people in the area before preparing a local development plan.	2.93	.997	Moderate
Budget preparation	2.86	.863	Moderate
1. Analyzing problems for budget preparation.	2.88	.949	Moderate
2. Preparing income/expense estimates Past data is used for analysis in preparing the budget.	2.89	1.059	Moderate
3. Budgeting expenses in line with organizational income.	2.91	1.005	Moderate
4. Preparing both short-term and long-term budget spending plans.	2.87	1.057	Moderate
5. Budget preparation follows the process of analysis, consideration, and screening in an accurate and appropriate manner.	2.84	1.030	Moderate
6. Preparation of ordinances/municipal ordinances the budget is consistent with the local development plan.	2.77	1.106	Moderate
7. The preparation of draft ordinances/municipal budget ordinances is in accordance with the regulations on budgetary procedures.	2.83	1.224	Moderate
Budget approval aspect	2.76	.934	Moderate
1. Budget approval requests follow the specified time period.	2.87	1.020	Moderate
2. The draft ordinance/municipal budget ordinance has sufficient details for consideration and approval.	2.87	1.101	Moderate
3. The process of considering the details of budget establishment requests is fast. Correct according to regulations.	2.78	1.129	Moderate
4. Joint consideration in analyzing priorities in budget approval.	2.79	1.066	Moderate
5. Budget approval is concise, accurate, clear and can be verified.	2.81	1.113	Moderate
6. Consideration and approval of plans/projects Taking local benefits into account.	2.74	1.227	Moderate

7. Local administrators have good knowledge and understanding of rules, regulations, municipal budget ordinances.	2.63	1.106	Moderate
8. Drafting ordinances/municipal ordinances Budget presented to the authorized person for approval. The details are correct and complete.	2.67	1.142	Moderate
9. The consideration of details of the request for budget establishment is carried out within the specified period.	2.70	1.170	Moderate
Budget control aspect	2.80	1.016	Moderate
1. Controlling budget expenditures is in accordance with the rules, regulations, and orders of the governing unit.	2.85	1.081	Moderate
2. Controlling documents and evidence for consideration of budget disbursement to be accurate.	2.85	1.107	Moderate
3. Preparation of the procurement action plan is in accordance with regulations.	2.81	1.147	Moderate
4. Local administrators are involved in controlling budget spending in accordance with municipal ordinances/laws.	2.69	1.105	Moderate
Budget auditing	2.80	.982	Moderate
1. Coordinate and cooperate with the Office of the Auditor General in auditing budget spending.	3.10	3.057	Moderate
2. People participate in controlling and inspecting the budget.	2.83	1.055	Moderate
3. The budget is sufficient for disbursement according to the plan/project.	2.87	.973	Moderate
4. Posting a summary announcement of the performance report at the end of the fiscal year for the public to know.	2.66	1.241	Moderate
5. Preparing the quarterly budget disbursement plan. according to relevant regulations.	2.94	1.128	Moderate
6. Budget disbursement is carried out correctly according to regulations.	2.77	1.244	Moderate
7. Announcement of budget audit results according to the specified period.	2.67	1.223	Moderate
8. Citizens participate in examining the local budget.	2.82	1.093	Moderate

9. Preparation of financial status reports according to relevant regulations.	2.85	1.133	Moderate
10. Inspection and monitoring of budget spending is continuous.	2.64	1.114	Moderate
11. Collection of data, problems, obstacles and results of auditing budget spending.	2.63	1.140	Moderate
Overall	2.82	.843	Moderate

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.82$) ด้านที่มีปัญหาอันดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{x} = 2.93$) รองลงมาคือ ด้านการจัดทำงบประมาณ ($\bar{x} = 2.86$) และด้านที่มีปัญหาอันดับสุดท้ายคือ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ($\bar{x} = 2.76$) เมื่อพิจารณาด้านการบริหารงบประมาณ ภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ทั้งนี้การเบิกจ่ายงบประมาณตามระเบียบ/ตามแผนการใช้จ่ายเงินที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด มีปัญหาอันดับที่ 1 ($\bar{x} = 3.01$) ส่วนการใช้จ่ายงบประมาณสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น มีปัญหาอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 2.87$) ด้านการจัดทำงบประมาณ ภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.86$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ทั้งนี้การตั้งงบประมาณรายจ่ายสอดคล้องกับรายรับองค์กร มีปัญหาอันดับที่ 1 ($\bar{x} = 2.91$) ส่วนการจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น มีปัญหาอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 2.77$) ด้านการอนุมัติงบประมาณ ภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.76$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ทั้งนี้การร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณมีรายละเอียดเพียงพอต่อการพิจารณาอนุมัติ และการขออนุมัติงบประมาณเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด มีปัญหาอันดับที่ 1 ($\bar{x} = 2.87$) ส่วนการผู้บริหารท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นอย่างดี มีปัญหาอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 2.63$) ด้านการควบคุมงบประมาณ ภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.80$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ทั้งนี้การควบคุมงบประมาณรายจ่ายเป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการของหน่วยที่กำกับดูแล และการควบคุมเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นเป็นอย่างถูกต้อง มีปัญหาอันดับที่ 1 ($\bar{x} = 2.857$) ส่วนการผู้บริหารท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ มีปัญหาอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 2.69$) ด้านการตรวจสอบงบประมาณ ภาพรวมสภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา ภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.80$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ทั้งนี้การประสานงานและให้ความร่วมมือกับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ มีปัญหาอันดับที่ 1 ($\bar{x} = 3.10$) ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหา อุปสรรคและผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มีปัญหาอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 2.63$)

Table 3 Shows Comparison Problems in Budget Management of Local Government Organizations in Songkhla Province, Classified by General Information

Problems in budget management	Gender		Educational		Experience		Position	
	t	P	F	P	F	P	t	P
Budget management	-1.030	.305	.279	.757	1.927	.151	-1.433	.155
Budget preparation	-1.121	.269	.701	.498	2.197	.116	-1.994	.049*
Budget approval aspect	.243	.809	.187	.829	4.68	.627	-.214	.833
Budget control aspect	.526	.602	.223	.800	.513	.600	.078	.939
Budget auditing	-.641	.641	.514	.600	.888	.414	.180	.859
Overall	-.436	.436	.389	.679	1.048	.354	-.448	.660

*P ≤ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา สงขลา 5 ด้าน คือ 1. ด้านการบริหารงบประมาณ 2. ด้านการจัดทำงบประมาณ 3. ด้านการอนุมัติงบประมาณ 4. ด้านการควบคุมงบประมาณ 5. ด้านการตรวจสอบงบประมาณ รายด้านและภาพรวม จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ตามประสบการณ์ทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ตามตำแหน่งโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำงบประมาณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจชุมชน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา ส่วนมากเป็นเพศชายจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 71.7 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 และมีตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 84.9

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา

สภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา รายด้านและภาพรวม โดยภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.82$) ด้านที่มีปัญหาอันดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{x} = 2.93$) รองลงมาคือ ด้านการจัดทำงบประมาณ ($\bar{x} = 2.86$) และด้านที่มีปัญหาอันดับสุดท้ายคือ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ($\bar{x} = 2.76$) โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารงบประมาณ

สภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา ด้านการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ทั้งนี้การเบิกจ่ายงบประมาณตามระเบียบ/ตามแผนการใช้จ่ายเงินที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด มีปัญหาอันดับที่ 1 ($\bar{x} = 3.01$) รองลงมา ได้แก่การจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามแผนงาน ($\bar{x} = 2.95$) การโอนและแก้ไข เปลี่ยนแปลงค่าชี้แจงงบประมาณเป็นไปตามความเหมาะสมและประหยัด ($\bar{x} = 2.94$) ส่วนการใช้จ่ายงบประมาณสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น มีปัญหาอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 2.87$)

ด้านการจัดทำงบประมาณ

สภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา ด้านการจัดทำงบประมาณ ในภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.86$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ทั้งนี้การตั้งงบประมาณรายจ่ายสอดคล้องกับรายรับองค์กร มีปัญหาอันดับที่ 1 ($\bar{x} = 2.91$) รองลงมาได้แก่ การจัดทำประมาณการรายรับ/รายจ่าย มีการนำข้อมูลในอดีตมาวิเคราะห์ ประกอบในการจัดทำงบประมาณ ($\bar{x} = 2.89$) และการนำปัญหามาวิเคราะห์เพื่อประกอบการจัดทำงบประมาณ ($\bar{x} = 2.88$) ส่วนการจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ งบประมาณสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น มีปัญหาอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 2.77$)

ด้านการอนุมัติงบประมาณ

สภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา ด้านการอนุมัติงบประมาณ ในภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.76$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ทั้งนี้การร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณมีรายละเอียดเพียงพอต่อการพิจารณาอนุมัติ และการขออนุมัติงบประมาณเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด มีปัญหาอันดับที่ 1 ($\bar{x} = 2.87$) รองลงมาได้แก่การพิจารณาอนุมัติงบประมาณมีความรัดกุม ถูกต้อง ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{x} = 2.81$) และการพิจารณาร่วมกันในการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญในการอนุมัติงบประมาณ ($\bar{x} = 2.79$) ส่วนการผู้บริหารท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นอย่างดี มีปัญหาอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 2.63$)

ด้านการควบคุมงบประมาณ

สภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา ด้านการควบคุมงบประมาณ ในภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.80$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ทั้งนี้การควบคุมงบประมาณรายจ่ายเป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการของหน่วยที่กำกับดูแล และการควบคุมเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นเป็นอย่างถูกต้อง มีปัญหาอันดับที่ 1 ($\bar{x} = 2.85$) รองลงมาได้แก่ ($\bar{x} = 2.81$) การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามระเบียบ ส่วนการผู้บริหารท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ มีปัญหาอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 2.69$)

ด้านการตรวจสอบงบประมาณ

สภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา ด้านการตรวจสอบงบประมาณ ในภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.80$) เมื่อพิจารณารายข้อ

พบว่า ทุกข้อมีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้การประสานงานและให้ความร่วมมือกับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ มีปัญหาอันดับที่ 1 ($\bar{x} = 3.10$) รองลงมาได้แก่การจัดทำแผนการเบิกจ่ายงบประมาณประจำไตรมาส ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 2.94$) และงบประมาณมีเพียงพอต่อการเบิกจ่ายตามแผนงาน/โครงการ ($\bar{x} = 2.87$) ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหา อุปสรรคและผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มีปัญหาอันดับสุดท้าย ($\bar{x} = 2.63$)

ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา 5 ด้าน คือ 1. ด้านการบริหารงบประมาณ 2. ด้านการจัดทำงบประมาณ 3. ด้านการอนุมัติงบประมาณ 4. ด้านการควบคุมงบประมาณ 5. ด้านการตรวจสอบงบประมาณ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง พบว่า

สภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา สงขลา รายด้านและภาพรวม จำแนกตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นจำแนกตามตำแหน่งโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำงบประมาณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา พบว่าการบริหารงานงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา ในภาพรวมมีปัญหาการบริหารงบประมาณในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารงบประมาณขาดความรู้ความเข้าใจ และการติดตามประเมินผลการบริหารงบประมาณยังไม่เป็นระบบซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา Sukprasong (2021) ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีปัญหาด้านบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำงบประมาณ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามประเมินผลยังไม่เป็นระบบ Kanthawong (2018) ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประสบปัญหาด้านบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามประเมินผล Homsud (2009) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2551 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย พบว่า ปัญหาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2551 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ Saowiang (2010) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าปัญหาในการบริหารงบประมาณในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ทั้งนี้ด้านที่มีปัญหามากที่สุด

ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ด้านการอนุมัติงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Tungkham (2010) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สำหรับในด้านการบริหารงบประมาณ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่าที่ปัญหามากที่สุด ได้แก่ เรื่องของการเบิกจ่ายงบประมาณตามระเบียบ/ตามแผนการใช้จ่ายเงินที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด อันเนื่องมาจากในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการปฏิบัติตามกฎหมายบัญญัติไว้เป็นกาลเฉพาะให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบนั้น ๆ โดยเฉพาะการตั้งงบประมาณรายรับเงินอุดหนุนทั่วไปให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปที่คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และสำนักงบประมาณกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยกำหนดให้ กทม. เมืองพัทยา อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลนครเมือง “ยื่นคำขอตั้งและรับการจัดสรรงบประมาณโดยตรง” และให้เทศบาลตำบล และ อบต. ยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย หรือ “ยื่นคำขอและรับการจัดสรรงบประมาณผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น” สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Saleephol and Rakkhumsuk (2019) ปัญหาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี เผชิญอยู่ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน คือ 1) ปัญหาการตีความข้อกฎหมาย เช่น การตีความข้อกฎหมายที่ยังคลุมเครือในแง่ของการปฏิบัติ งานของเจ้าหน้าที่ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินโครงการต่างๆ เช่น โครงการจัดงานวันเด็ก โครงการกีฬาระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัด โครงการเพิ่มศักยภาพเด็กนักเรียนในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา โครงการให้ทุนศึกษาต่อ เป็นต้น ความคลุมเครือของกฎหมายดังกล่าวมีผลทำให้หลายโครงการต้องถูกยกเลิก หรือต้องยุติโครงการ 2) ปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบแผนพัฒนาฉบับใหม่ที่ไม่สอดคล้องกับบริบทขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด โดยผลการวิจัยพบว่า การจัดทำแผนงานและแผนงบประมาณขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ยังประสบปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบแผนพัฒนาฉบับใหม่ กล่าวคือ 1) ฝ่ายการเมืองยังมีบทบาทสูงมากในการที่กำหนดแผนงานและการจัดสรรงบประมาณของโครงการต่างๆ 2) การจัดทำแผนงานและแผนงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐ แผนพัฒนาภูมิภาค แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Setthasang (2017) หน่วยงานมีการบริหารงบประมาณไม่สอดคล้องกับแผนที่กำหนดไว้ ไม่ได้มีการดำเนินงานครบทุกขั้นตอนตามแผนที่กำหนด กำหนดภารกิจงานไม่ชัดเจน มีการใช้ทรัพยากร ด้านการเงิน คน วัสดุ ไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับการศึกษาของ Inchan (2019) ในปัจจุบันเทศบาลยังพบปัญหาในการบริหารงบประมาณอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นในด้านบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชีพัสดุ เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวยังขาดความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เพราะไม่ได้มีวุฒิโดยตรงอาศัยเพียงประสบการณ์การทำงานจากการอบรมเพียงเท่านั้น ย่อมส่งผลกระทบเป็นอย่างยิ่ง และปัญหารองลงมาได้แก่เรื่องการจัดทำแผนจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามแผนงาน ทั้งนี้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัด

จ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 มาตรา 11 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศกรมบัญชีกลาง และของหน่วยงานของรัฐตามวิธีที่กรมบัญชีกลางกำหนดและให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐ และตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 11 และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่าย สารสนเทศของกรมบัญชีกลาง และหน่วยงานของรัฐ ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนดและให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศ ของ หน่วยงานของรัฐนั้นหากหน่วยงานของรัฐไม่ได้ประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างโครงการใดในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง จะไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการนั้นได้ บางครั้งแต่ละฝ่ายงานไม่ให้ความสำคัญกับแผนการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ไม่ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดทำให้บางครั้งงานเกิดความล่าช้าหรือผลที่ออกมาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ไม่เกิดความร่วมมือกันในการทำงาน ขาดการติดต่อประสานงานระหว่างบุคลากรแต่ละฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับ Charoenrad (2021) ด้านจัดระบบการจัดหาพัสดุ พบว่า ระดับปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ตามความคิดของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่งานพัสดุ อาจไม่รอบคอบในการตรวจสอบรูปแบบรายการพัสดุเพื่อจัดซื้อจัดจ้างโดยละเอียด ทั้งนี้เพราะมีปัญหาการวางตำแหน่งบุคคลที่ปฏิบัติงานพัสดุ และความรอบคอบในการจัดหาพัสดุของสถานศึกษา

ด้านการจัดทำงบประมาณ ในภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการตั้งงบประมาณรายจ่ายสอดคล้องกับรายรับองค์กร มีปัญหามากที่สุด รองลงมาได้แก่ การจัดทำประมาณการรายรับ/รายจ่าย มีการนำข้อมูลในอดีต มาวิเคราะห์ ประกอบในการจัดทำ สอดคล้องกับผลการศึกษา Poonsiri and Sompong (2013) ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาที่ไม่ตอบสนองความต้องการ ของประชาชนหรือไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ พบว่า งบประมาณมีน้อย พื้นที่กว้าง ผลประโยชน์ ระบบอุปถัมภ์ การมองไม่เห็นประโยชน์ส่วนรวม งบประมาณกับโครงการในพื้นที่ไม่สอดคล้องกัน การจัดสรรงบประมาณกระจุกเฉพาะบางพื้นที่ ไม่ได้ลำดับความเดือดร้อนของประชาชน ไม่ครอบคลุมทั้งจังหวัด นโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นอุปสรรคในการจัดสรรรายได้ไม่พอ ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณได้ครอบคลุมต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Alam and Alam (2022) พบว่าการจัดทำงบประมาณเทศบาลไม่มีประสิทธิภาพในการบรรลุผลเป้าหมายขององค์กรเป็นเพราะกระบวนการงบประมาณขององค์กรเหล่านี้ไม่ได้สอดคล้องกับความไม่แน่นอน และความเหมาะสมของสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นในการบรรลุผลวัตถุประสงค์สำหรับองค์กรที่ดำเนินงานในสภาพแวดล้อมแบบไดนามิก

ด้านการอนุมัติงบประมาณ ในภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการร่างข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณมีรายเอียดเพียงพอต่อการพิจารณาอนุมัติ และการขออนุมัติงบประมาณเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด มีปัญหามากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Boonperm et al. (2013) ด้านการอนุมัติงบประมาณจากการศึกษาข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการได้รับการอนุมัติงบประมาณตามข้อบังคับที่ได้รับความเห็นชอบจากสมาชิก ทั้งนี้การอนุมัติงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย

ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นญัตติร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อประธานสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำเข้าวาระการประชุมสภาท้องถิ่น ภายในวันที่ 15 สิงหาคมของปี ถ้าเกินวันที่ 15 สิงหาคม ต้องขอขยายเวลาต่อผู้ว่าราชการจังหวัดต่อไป ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ในขั้นตอนการจัดทำงบประมาณต้องมีรายละเอียดประกอบในแต่ละโครงการเพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการ ซึ่งได้แก่สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบภายใต้กรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยจะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมในการจัดทำงบประมาณของฝ่ายบริหาร

ด้านการควบคุมงบประมาณ ในภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการควบคุมงบประมาณรายจ่ายเป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการของหน่วยที่กำกับดูแล และการควบคุมเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปอย่างถูกต้อง มีปัญหาอันดับที่มากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Thongtua (2014) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยปัญหาในการบริหารงบประมาณสูงสุด คือ ด้านการจัดเตรียมงบประมาณรองลงมา คือ ด้านการควบคุมงบประมาณด้านการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และด้านการอนุมัติงบประมาณ ตามลำดับ และผลการศึกษาของ Tungkham (2010) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าสุพรรณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าด้านที่อยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง ได้แก่ ด้านการควบคุมงบประมาณ เนื่องด้วยในด้านการควบคุมงบประมาณเป็นการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และแผนงานที่วางไว้ โดยให้คณะผู้บริหารท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่งบประมาณร่วมกันในการควบคุมงบประมาณรายจ่าย และเงินนอกงบประมาณ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย โดยมีหัวหน้าหน่วยงานคลังเป็นผู้ช่วยเหลือ ซึ่งเป็นการขั้นตอนที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการของหน่วยที่กำกับดูแล รวมทั้งเอกสารประกอบการพิจารณาเบิกจ่ายเป็นอย่างดี

ด้านการตรวจสอบงบประมาณ ในภาพรวมมีปัญหาระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการประสานงานและให้ความร่วมมือกับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ มีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญด้วยหน่วยงานภายนอกที่มาตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีการตีความข้อระเบียบและกฎหมายแตกต่างกัน ไม่มีมาตรฐานในการตรวจสอบ ที่เที่ยงตรงเพียงพอ รวมไปถึงการที่หน่วยงานภายนอกตรวจสอบพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการโดยไม่มีข้อระเบียบหรือกฎหมายรองรับ ทั้ง ๆ ที่ปฏิบัติตามหนังสือสั่งการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือกระทรวงมหาดไทยอย่างครบถ้วน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Ketkaew (2020) ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมาประสบปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ขาดการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น และขาดการติดตามประเมินผลที่เป็นระบบ และ Homsud (2009) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2551 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย พบว่าไม่มีการตรวจสอบติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณว่า

ถูกต้องโปร่งใส เกิดประโยชน์หรือไม่ ไม่มีการรายงานผลการดำเนินงานให้แก่ประชาชนทราบ คณะผู้บริหารไม่ปรึกษากับสมาชิกสภาท้องถิ่นก่อนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ในการเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลาจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ หลักการ และกระบวนการบริหารงบประมาณที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งได้รับการฝึกอบรมและปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรในลักษณะเดียวกัน จึงอาจทำให้ไม่มีความแตกต่างในเรื่องการบริหารงบประมาณสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Thongtua (2014) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดอุบลราชธานีพบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณารายด้านและภาพรวม จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องด้วยเพราะบุคลากรไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งเพศชายและเพศหญิงจะต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการจัดงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ ในการจัดทำงบประมาณ และรวมไปถึงการพิจารณางบประมาณอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Dechakhamphu (2022) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Boonperm et al. (2013) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าความคิดเห็นของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ข้าราชการการเมืองและผู้นำหมู่บ้านต่อปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และเพศ พบว่าความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องด้วยหลักการและกระบวนการบริหารงบประมาณเป็นมาตรฐานเดียวกัน การบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคคลใด เพศใด ต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการเดียวกันซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Oravarn (2017) เรื่อง ปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม พบว่าระดับการศึกษาของบุคลากรไม่มีผลต่อปัญหาการบริหารงบประมาณ และของ Saowiang (2010) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แม้บุคลากรจะมีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน แต่เนื่องจากต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย หลักเกณฑ์ และระบบการกำกับดูแลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งได้รับการฝึกอบรม ปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร และมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงบประมาณในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน จึงอาจทำให้ไม่มีความแตกต่างในเรื่องการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของงานวิจัยของ

Chumnarnkit (2019) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

จำแนกตามตำแหน่งโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องด้วยกฎระเบียบและขั้นตอนการบริหารงบประมาณเป็นมาตรฐานเดียวกันไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งใด ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย และขั้นตอนการบริหารงบประมาณที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงความเข้มงวดในการควบคุมกำกับจากหน่วยงานภายนอก การบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับจากหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กระทรวงมหาดไทย ทำให้บุคลากรทุกตำแหน่งต้องปฏิบัติตามมาตรฐานเดียวกัน ทำให้การปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Dechakhamphu (2022) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำงบประมาณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้พบว่าผู้ที่มีตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงบประมาณแตกต่างกับ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ในด้านการจัดทำงบประมาณ เนื่องจากผู้บริหารมีหน้าที่ในการจัดทำงบประมาณเพื่อเสนอต่อสภาท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ โดยผู้ที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติได้แก่สมาชิกสภาท้องถิ่น ดังนั้นจะเห็นได้ถึงบทหน้าที่ ที่แตกต่างกันส่งผลให้มีมุมมองที่แตกต่าง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Mahajan (2010) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม พบว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน เห็นว่า มีปัญหาการบริหารงานงบประมาณด้านการจัดทำงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรที่จะดำเนินการจัดกิจกรรม อบรม เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจร่วมกันทั้งในเรื่องของความเหมาะสมในการจัดหาพัสดุ ความสำคัญและประโยชน์ในการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง นำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการถ่ายทอดองค์ความรู้ พัฒนาระบบการประสานงานภายในให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมให้บุคลากรภายในและภายนอกองค์กรบริหารส่วนมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการ และซักซ้อมแนวทางปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ

2. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรชี้แจงให้หน่วยงานตรวจสอบภายนอก อาทิเช่น สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดได้เข้าใจบริบทและสภาพภูมิสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และร่วมกับหน่วยงานตรวจสอบภายนอกกำหนดมาตรฐานในการตรวจสอบที่เป็นไปด้วยความยุติธรรมและเที่ยงตรงเพียงพอที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อ

ระเบียบและกฎหมายกำหนดต่อไป รวมทั้งให้มีกลไกในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด พร้อมนำข้อเสนอแนะของหน่วยงานตรวจสอบภายในและภายนอกมาประกอบในการปฏิบัติงาน ควรเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ เข้ามามีบทบาทมากขึ้นโดยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

4. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมีปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน หรือมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเคร่งครัด เพื่อลดการถูกร้องเรียน และตรวจสอบจากหน่วยงานภายในและภายนอกพื้นที่

5. ให้อำเภอ จังหวัด หรือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดให้มีคู่มือ การฝึกอบรมให้ความรู้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการเลือกตั้งใหม่ และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับแนวทาง ระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง ในสังกัดให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบแนวทางการปฏิบัติในการบริหาร รวมทั้งกระบวนการในการจัดทำงบประมาณในแต่ละด้าน ทั้ง ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการจัดทำงบประมาณ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการควบคุมงบประมาณ และด้านการตรวจสอบงบประมาณ ทั้งนี้ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการปรึกษาหารือหรือการจัดทำงบประมาณ กับคณะกรรมการพิจารณาก่อนที่จะนำเสนอเป็นวาระในการพิจารณา เพื่อจะได้ทำความเข้าใจร่วมกัน และลดปัญหา หรือความขัดแย้งในกระบวนการพิจารณางบประมาณ

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษากระบวนการจัดทำงบประมาณ ความรู้ความเข้าใจ สภาพปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชนในชุมชน รวมถึงผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- Alam, A. M., & Alam, M. (2022). Decentralization, Resource Splitting and Budgetary Process: An Empirical Study. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*, 34(1), 67-95.
- Anessi-Pessina, E., & Sicilia, M. (2015). "Biased Budgeting in Public Sector: Evidence From Italian Local Governments". *Local Government Studies*, 41(6), 819-840.
- Atiya, J., Butr-Udom, T., & Kaongam, C. (2017). Budget Management Achievements Subdistrict Administrative Organization in Li District Lamphun Province. *Lampang Rajabhat University Journal*, 6(2), 34-35.

- Boonperm, S., Lumyai, P., & Sakdivorapong, C. (2013). Problems in Managing the Budget of Local Administrative Organization of Namkhun District Ubon Ratchathani. *Nakhon Phanom University Journal*, 3(1), 65-72.
- Boriharn, K. (2012). *The Mayor's Leadership and Management from The Perspective of Personnel Sriracha Municipality, Sriracha District, Chonburi Province*. [Master of Political Science thesis]. Department of Political Economy and Management, Faculty of Political Science and Law, Burapha University.
- Chanthoraj, C. (2019). Problems and Guidelines for Budget Management of Provincial Administrative Organizations in the Northeast Region. *Research and Development Journal, Sakon Nakhon Rajabhat University*, 12(2), 125-138.
- Chansorn, W. (2019). Budget Administration of Local Administrative Organizations. *Journal of Suan Sunandha Rajabhat University*, 16(2), 1-12.
- Charoenrad, S. (2021). A Study of Budgeting Management Problems in School Under Secondary Educational Service Area Office 42. *Education Journal Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University*, 4(2), 10-22.
- Chumnarnkit, N. (2019). *Factors Affecting Budget Management of Subdistrict Administrative Organizations in Phanomthuan District, Kanchanaburi Province*. [Master's Thesis in Public Administration], Western University.
- Dechakhamphu, K. (2022). Management of Budget Expenditures of Local Government Organizations. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 2(6), 167-180.
- Di Francesco, M., & Alford, J. (2016). "Budget Rules and Flexibility in the Public Sector: Towards A Taxonomy". *Financial Accountability and Management*, 32(2), 232-256.
- Hansen, S.C., & Van der Stede, W.A. (2004). "Multiple Facets of Budgeting: An Exploratory Analysis". *Management Accounting Research*, 15, 415-439.
- Homsud, W. (2009). *Problems in Preparing the Annual Budget for The Year 2008 of local government organizations in Phaya Mengrai District*. [Independent Study of Business Administration]. Master of Science in General Management, Graduate School, Chiang Rai Rajabhat University.
- Inchan, T. (2019). Finance and Budget Management Administration of The Khukhot Municipality, Lum Luk Ka District Pathum Thani Province. *Journal of Yanasangvorn Research Institute Mahamakut Buddhist University*, 10(2), 58-72.
- Kanthawong, P. (2018). Budget Management of Sub-District Administrative Organizations in Muang District, Khon Kaen Province. *Journal of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University*, 35(2), 80-95.

- Ketkaew, T. (2020). Budget Management of Sub-District Administrative Organizations in Nakhon Ratchasima Province. *Academic Journal of Nakhon Ratchasima Rajabhat University*, 14(1), 89-102.
- Legislative Institutional Repository of Thailand. (2023, May 25). *Budget Analysis Report Fiscal year 2023*.
<https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/viewer.php>
- Mahajan, N. (2010). *Problems of Budget Management of The Subdistrict Administrative Organization in The Mueang District area Maha Sarakham Province*. [Independent study]. Master of Public Administration, Public Policy Major, Graduate School
- Ngernklay, P. (2020). People's Participation in Budget Administration of Local Administrative Organizations. *Journal of Lampang Rajabhat University*, 12(1), 1-15.
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2020). *Regional and Provincial Products*. Chain Quantity Form. Bangkok.
- Oravarn, P. (2017). *Problems in Budget Management of Subdistrict Administrative Organizations in Buddhamonthon District, Nakhon Pathom Province*. (Master's Thesis in Public Administration), Kasetsart University.
- Provincial Office for Local Administration. (2023, Jan 19). *Local Government Organization Information*.
https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.dla.go.th%2Fwork%2Fabt%2Fdownload%2Ftesaban_25630730.xls&wdOrigin=BROWS
 ELINK
- Phonkanung, W., & Jaroenjitt, R. (2019). Problems with Budget Spending of The Subdistrict Administrative Organization. Case Study of Prasat Subdistrict Administrative Organization Huai Thap Than District Sisaket. *Journal of Philosophical Vision*, 24(1), 10-17.
- Poonsiri, N., & Sompong, S. (2013). Budget Allocation Process of The Subdistrict Administrative Organization. *Narathiwat Province. Princess of Naradhiwas University Journal*, 5(3), 122-131.
- Royal Gazette. (2017). Volume 134, Section 40 A, Date 6 April 2017, *Constitution of Kingdom of Thailand*, B.E. 2017. Page 74.
- Saleephol, C., & Rakkhumsuk, E., (2019). Good Governance Aspect in Budgeting Management for Suphanburi Province's Local Government Agency. *MCU Peace Studies Review Journal*, 7(2), 496-512.

- Saowiang, C. (2010). *Budget Management of The Subdistrict Administrative Organization in The District Phon Thong, Roi Et Province*. [Independent Study]. Master of Public Administration, Department of Public Policy, Graduate School, Mahasarakham University.
- Satphanroj, N. (1996). *Preparation, Approval, and Administration of The National Budget: Theory and Practice*. Bangkok: Bophit Printing.
- Setthasang, W. (2017). Budget Management Efficiency of Subdistrict Administrative Organizations in UdonThani. *Graduate Studies Journal Suan Sunandha Rajabhat University*, 1(2), 116-125.
- Singhaphan, T. (2010). *Participation of Local Government Organization Executives in Organizing Non-formal and Informal Education Activities in Samut Prakan Province*. [Master of Arts Thesis]. Major: Social Sciences for Development, Graduate School, Thonburi Rajabhat University.
- Sukprasong, W. (2021). Budget Management Expenditures of Sub-District Administrative Organizations in Chachoengsao Province. *Graduate Studies Journal, Ratchanakarin University*, 15(2), 170-180.
- Taber, K. S. (2018). The Use of Cronbach's Alpha When Developing and Reporting Research Instruments in Science Education. *Research in Science Education*, 48(6), 1273-1296. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11165-016-9602-2>
- Tanchai, W. (2004). *Decentralization and Local Government: Progress After Constitution 1997*. Nonthaburi: King Prajadhipok's Institute.
- Thongtua, B. (2014). *Conditions and Problems in Budget Management of The Subdistrict Administrative Organization in Ubon Ratchathani Province*. [Master of Business Administration Thesis]. Management Major, Graduate School, Ubon Ratchathani Rajabhat University.
- Tungkham, C. (2010). *Guidelines for Developing Budget Management of Subdistrict Administrative Organizations in Khanu Worakabsaburi District Kamphaeng Phet Province*. [Thesis Master of Public Administration]. Major in Local Governance, Graduate School, Kamphaeng Phet Rajabhat University.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd Edition, Harper and Row, New York.

